

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2016 r. w Gliwicach

sprawy I. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania I. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W.

z dnia 17 sierpnia 2015 r. **nr** (...) - 513/15/701

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do wszczęcia postępowania w przedmiocie rozpatrzenia wniosku ubezpieczonej z dnia 12 stycznia 2015r. o umorzenie należności z tytułu nieopłaconych składek na podstawie ustawy z 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt VIII U 2033/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 sierpnia 2015r. nr (...) - 513/15/701 Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. odmówił wszczęcia postępowania

w przedmiocie wniosku ubezpieczonej I. M. z dnia 12 stycznia 2015r. o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek za lata od 2007r. do 2012r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U. z 2012r., poz. 1551). W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w wymienionym przez ubezpieczoną okresie podlegała ona jedynie obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu, a równocześnie nie podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. podniósł, że nie może umorzyć należności na ubezpieczenie zdrowotne, bowiem brak jest zadłużenia za ten sam okres na koncie Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym w ocenie ZUS, ubezpieczona nie jest osobą uprawniona do wystąpienia o umorzenie składek na podstawie przepisów powyższej

ustawy, a ponadto wskazany we wniosku okres od marca 2009r. do grudnia 2012r. nie podlega umorzeniu na podstawie przepisów tej ustawy. W związku z powyższym, w ocenie ZUS, na podstawie art. 61a k.p.a., należało odmówić wszczęcia postępowania w przedmiocie rozpatrzenia wniosku z dnia 12 stycznia 2015r.

W odwołaniu od decyzji I. M. wniosła o jej uchylenie oraz wszczęcie postępowania w przedmiocie umorzenie nieopłaconych należności na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Ubezpieczona wyraziła przekonanie, że spełnia wszystkie kryteria, jakich wymaga wskazana w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, ustawa abolicyjna.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Podkreślił, że ubezpieczona nie posiada za okres od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe, zatem nie powstało zadłużenie podlegające umorzeniu na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Tym samym brak było podstaw do wszczynania postępowania administracyjnego mającego na celu merytoryczne rozpoznanie wniosku o umorzenie takich należności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 stycznia 2015r. I. M. wystąpiła z wnioskiem o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek za lata od 2007r. do 2012r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność.

Rozpoznając powyższy wniosek Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. w dniu 17 sierpnia 2015r. wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Powyższy stan faktyczny wynikający z akt organu rentowego, nie był sporny.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie.

Nie ulega wątpliwości, że I. M. złożyła wniosek o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek za lata od 2007r. do 2012r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz.U.2012.1551 ze zm.).

Kwestią sporną natomiast było ustalenie, czy organ rentowy w sposób zgodny z prawem, odmówił odwołującej wszczęcia postępowania administracyjnego, mającego na celu rozpoznanie tego wniosku.

Po myśli art. 1 ust. 1 wymienionej ustawy, na wniosek osoby podlegającej w okresie od 1 stycznia 1999r. do 28 lutego 2009r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych

1) która przed dniem 1 września 2012r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8,

2) innej niż pkt. 1

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999r., do dnia 28 lutego 2009r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty

egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego.

Zgodnie z art.1 ust.8 ustawy Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję określającą warunki umorzenia, w której ustala też kwoty należności, o których mowa w ust.1 i 6, z wyłączeniem kosztów egzekucyjnych.

W niniejszej sprawie organ rentowy, powołując się na treść art. 61a k.p.a., odmówił ubezpieczonej wszczęcia postępowania w przedmiocie jej wniosku o umorzenie należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek za lata od 2007r. do 2012r. na podstawie przepisów powołanej ustawy z dnia 9 listopada 2012r. Równocześnie w uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia ZUS powołał się na ustalenia faktyczne dotyczące okresów i faktycznego podlegania obowiązkowo poszczególnym ubezpieczeniom i ostatecznie uznał, że ubezpieczona nie jest osobą, o której stanowi przepis art. 1 ust. 1 omawianej ustawy. Nie może zatem domagać się umorzenia w trybie przepisów ustawy z dnia 9 listopada 2012r. nieopłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i wypadkowe. Tym samym w ocenie Sądu organ rentowy powołując się na przepis proceduralny, w istocie dokonał rozstrzygnięcia merytorycznego, o czym świadczą okoliczności powołane w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 61a § 1 k.p.a. gdy żądanie wszczęcia postępowania administracyjnego, o którym mowa w art. 61 k.p.a., zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania.

Przesłanką do wydania postanowienia w trybie art. 61a § 1 k.p.a. jest więc zaistnienie innych uzasadnionych przyczyn uniemożliwiających wszczęcie postępowania. Przyczyny te nie zostały w ustawie skonkretyzowane. Należy przez nie rozumieć takie sytuacje, które w sposób oczywisty stanowią przeszkodę do wszczęcia postępowania; przykładowo, gdy w tej samej sprawie postępowanie administracyjne już się toczy albo w sprawie takiej zapadło już rozstrzygnięcie lub, gdy w przepisach prawa brak jest podstawy materialno-prawnej do rozpatrzenia żądania w trybie administracyjnym. Skoro jednak na skutek odmowy wszczęcia postępowania organ nie prowadzi postępowania administracyjnego i nie rozstrzyga sprawy co do jej istoty, to należy przyjąć, iż w postanowieniu wydanym w trybie art. 61a § 1 k.p.a. organ nie może formułować wniosków i ocen dotyczących meritum żądania. Instytucja odmowy wszczęcia postępowania kończy się bowiem aktem formalnym, a nie merytorycznym (vide wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. z dnia 10 września 2014r., sygn. akt VII SA/Wa 141/14 , LEX 1510890).

Odmowa wszczęcia postępowania administracyjnego na podstawie art. 61a § 1 k.p.a. z innych uzasadnionych przyczyn, nie może być rozumiana jako sytuacja, w której odmawia się wszczęcia postępowania na podstawie oceny materialnoprawnego elementu sytuacji prawnej obywatela (vide wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w B. z dnia 23 października 2014r., sygn. akt II SA/Bk 644/14 , LEX 1531151).

W konsekwencji powyższych rozważań, Sąd uznał, iż zaskarżona decyzja nie odpowiada prawu i – na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Mariola Szmajduch